

GROW

WITH
BIOFORE

UPM:N TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2016

UPM:n tilinpäätöstiedote 2016:

Ennätysvuosi UPM:lle – hyvä tulos viimeisellä neljänneksellä

Q4 2016 lyhyesti

- Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 15 % 283 (247) miljoonaan euroon.
- Mittavat kunnossapitotyöt johtivat väliaikaisesti korkeampiin kiinteisiin kustannuksiin ja toiminnallisen tehokkuuden laskuun.
- Kasvuhankkeet vaikuttivat tulokseen merkittävästi.
- Liiketoiminnan rahavirta oli vahva 405 (390) miljoonaa euroa.
- Otepään vaneritehtaan ja UPM Kaukaan sellutehtaan laajennukset käynnistyivät.
- Lokakuussa UPM ilmoitti uudesta tarralaminaatti-investoinnista Puolassa tavoitteena vastata kysynnän kasvuun Euroopassa.
- Marraskuussa UPM ilmoitti suunnitelmistaan sulkea 305 000 tonnia SC-paperikapasiteettia Saksassa ja Itävallassa.

Vuosi 2016 lyhyesti

- Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 25 % 1 143 (916) miljoonaan euroon.
- Kasvuhankkeet vaikuttivat tulokseen merkittävästi, ja toimenpiteet kustannustehokkuuden parantamiseksi tuottivat tulosta.
- Liiketoiminnan rahavirta nousi ennätyselliseen 1 686 (1 185) miljoonaan euroon.
- Nettovelka laski ennätysellisen alhaiseen 1 131 (2 100) miljoonaan euroon.
- UPM sulki toukokuussa Madison Paper Industries -paperitehtaan Yhdysvalloissa ja myi heinäkuussa Schwedtin sanomalehtipaperitehtaan Saksassa.
- Heinäkuussa UPM ilmoitti UPM Kymin sellutehtaan kapasiteetin lisäyksestä 870 000 tonniin.
- Hallitus ehdottaa 0,95 (0,75) euron osinkoa osaketta kohti, mikä on 30 % liiketoiminnan rahavirrasta osaketta kohti.

Tunnuslukuja

	Q4/2016	Q4/2015	Q3/2016	Q1-Q4/2016	Q1-Q4/2015
Liikevaihto, milj. euroa	2 476	2 574	2 445	9 812	10 138
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	349	363	423	1 560	1 350
% liikevaihdosta	14,1	14,1	17,3	15,9	13,3
Liikevoitto, milj. euroa	232	220	364	1 135	1 142
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	283	247	314	1 143	916
% liikevaihdosta	11,4	9,6	12,8	11,6	9,0
Voitto ennen veroja, milj. euroa	231	214	336	1 080	1 075
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja, milj. euroa	282	241	288	1 089	849
Kauden voitto, milj. euroa	187	193	268	880	916
Vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	220	215	234	879	734
Tulos per osake (EPS), euroa	0,35	0,36	0,50	1,65	1,72
Vertailukelpoinen EPS, euroa	0,41	0,41	0,44	1,65	1,38
Oman pääoman tuotto (ROE), %	9,3	9,7	13,8	10,9	11,9
Vertailukelpoinen ROE, %	10,9	10,8	12,1	10,9	9,5
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	9,4	8,2	13,4	10,5	10,3
Vertailukelpoinen ROCE, %	11,4	9,2	11,5	10,6	8,3
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	405	390	506	1 686	1 185
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	0,76	0,73	0,95	3,16	2,22
Oma pääoma per osake kauden lopussa, euroa	15,43	14,89	14,75	15,43	14,89
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, milj. euroa	10 657	11 010	10 463	10 657	11 010
Korolliset nettovelat kauden lopussa, milj. euroa	1 131	2 100	1 479	1 131	2 100
Velkaantumisaste kauden lopussa, %	14	26	19	14	26
Henkilöstö kauden lopussa	19 310	19 578	19 559	19 310	19 578

Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien UPM uudelleen nimeää aiemmin käyttämänsä "ilman kertaluonteisia eriä" ei-IFRS-tunnuslukunsa "vertailukelpoinen" tunnusluvuilla. Näitä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Lisää tietoa UPM:n taloudellisessa raportoinnissa käytettävistä vaihtoehtoisista tunnusluvuista löytyy pörssitiedotteesta 14.4.2016. Tunnuslukujen täsmäytys lähimpään IFRS-tilinpäätöslukuun on esitetty tämän osavuosikatsauksen tilinpäätöstiedoissa.

UPM Paper Asia -liiketoiminta-alue muutti nimensä UPM Specialty Papers -liiketoiminta-alueeksi 1.10.2016. Muutos ei vaikuta raportoituhiin lukuihin.

Toimitusjohtaja Jussi Pesonen kommentoi Q4:n ja koko vuoden 2016 tulosta:

”Vuosi 2016 oli taloudellisesti ennätysellinen ja osoittaa, että yhtiössä tehdyt muutokset tuottavat tuloksia ja valmistavat tietä tulevaisuuteen. Tämän päivän UPM on suuntautunut tuloskasvuun. Se on kykenevä ja taloudellisesti vahva. Meillä on nyt hyvä tilaisuus etsiä uusia mahdollisuuksia ja pyrkiä vielä parempaan.

Vuoden aikana saavutimme paljon. Kasvoimme yhdessä asiakkaidemme kanssa monilla kasvumarkkinoilla. Omat toimenpiteemme kustannustehokkuuden parantamiseksi onnistuivat myös hyvin. Vertailukelpoinen liikevoittonamme nousi 25 prosenttia ja liiketoiminnan rahavirta oli ennätysvahva 1 686 miljoonaa euroa. Nettovelkamme laski 969 miljoonaa euroa viime vuodesta ja ylsi teollisuudenalan johtavaan 0,73-kertaiseen EBITDA:aan. Kaikki tämä näkyi myönteisenä osakekurssikehityksenä vuoden aikana.

Tuloksemme säilyi hyvänä myös viimeisellä neljänneksellä ja vertailukelpoinen liikevoitto nousi 283 miljoonaa euroon. Mittavat kunnossapitotyöt erityisesti UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella vaikuttivat odotetusti neljänneksen tulokseen väliaikaisesti korkeampina kiinteinä kustannuksina ja alempana toiminnallisena tehokkuutena vertailuajanjaksoihin verrattuna.

Kasvuhankkeet etenivät hyvin syksyn aikana. Kaikki ensimmäisen aallon kasvuinvestoinnit vaikuttavat jo myönteisesti tulokseen. Lisämahdollisuuksia tulosparannukseen on erityisesti UPM Changshun erikoispaperikoneella ja Lappeenrannan biojalostamolla, joissa tuotannon optimointi jatkuu.

Myös muut kasvuhankkeet etenevät. Otepään vaneritehtaan ja UPM Kaukaan sellutehtaan laajennukset käynnistyivät onnistuneesti vuoden viimeisellä neljänneksellä. UPM Kymin sellutehtaan laajennuksen ja UPM Rafalacin Puolan tehtaan investointien rakennustyöt ovat täydessä vauhdissa. Keskustelumme Uruguayn hallituksen kanssa maan pitkän aikavälin teollisen kehityksen edellytyksistä ovat edenneet myönteisessä hengessä. Monia tärkeitä kysymyksiä on kuitenkin vielä ratkaistamatta.

Katsomme luottavaisesti tulevaisuuteen. Kilpailuasemamme ja markkinakysyntä mahdollistavat kasvuliiketoimintojemme kasvattamisen ja pitkän aikavälin tulosten parantamisen edelleen. Tänä päivänä olemme päättäneet uusista, pitkän aikavälin taloudellisista tavoitteista, jotka kuvaavat uutta tavoitetasoamme.

UPM:n hallitus on tänään ehdottanut, että vuoden 2016 osinko nostetaan 0,95 (0,75) euroon per osake, mikä on 30 % liiketoiminnan rahavirrasta per osake.

Näkymät vuodelle 2017

UPM:n kannattavuus parani merkittävästi vuonna 2016 ja sen odotetaan pysyvän hyvällä tasolla vuonna 2017.

Kysynnän kasvun odotetaan jatkuvan useimmissa UPM:n liiketoiminnoissa ja kysynnän laskun odotetaan jatkuvan UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueella. Kohdennettujen kasvuhankkeiden myönteinen vaikutus UPM:n tulokseen jatkuu asteittain.

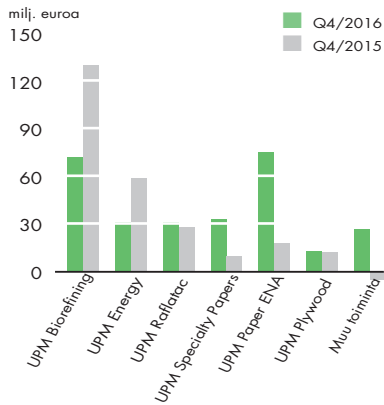
Viime vuosien deflatorisen toimintaympäristön jälkeen kustannusinflaation odotetaan kääntyvän lievään nousuun vuonna 2017. UPM jatkaa toimenpiteitä kiinteiden ja muuttuvien kustannusten laskemiseksi, millä lievitetään inflaation vaikutuksia.

Vuoden 2017 alussa sellun hinnat ovat alemmat ja vesivoimatilanne heikompi kuin vuoden 2016 alussa.

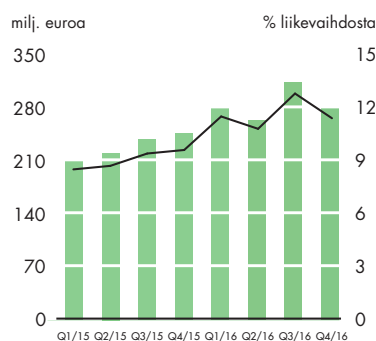

Tulos

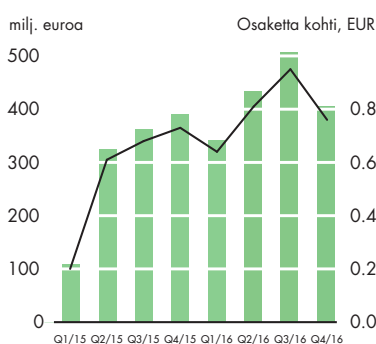
Vertailukelpoinen EBIT

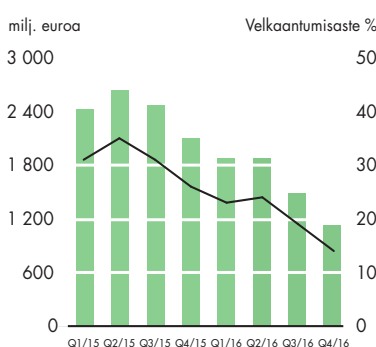
Vertailukelpoinen EBIT

Liiketoiminnan rahavirta

Korolliset nettovelat

Q4 2016 vuoden 2015 vastaavaan jaksoon verrattuna

Vuoden 2016 viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 2 476 miljoonaa euroa, 4 % vähemmän kuin vuoden 2015 viimeisen neljänneksen liikevaihto 2 574 miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku johtui pääosin alemmista myyntihinnoista useissa liiketoiminnoissa. UPM Specialty Papers-, UPM Raflatac-, UPM Biorefining- ja UPM Plywood -liiketoiminta-alueiden toimitusmäärät lisääntyivät ja UPM Paper ENA- sekä UPM Energy -liiketoiminta-alueiden toimitusmäärät vähenivät.

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 15 % ja oli 283 (247) miljoonaa euroa eli 11,4 (9,6) % liikevaihdosta. Aiempaa selkeästi mittavimmat kunnossapitotyöt erityisesti UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella vaikuttivat vertailukelpoiseen liikevoittoon negatiivisesti ja johtivat vertailuajanjaksoa korkeampiin kiinteisiin kustannuksiin ja toiminnallisen tehokkuuden laskuun. UPM:n tuotevalikoiman myyntihintojen muutoksilla oli selkeä negatiivinen nettovaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon. Vaikutuksen kuitenkin kumosi suurelta osin muuttuvien kustannusten selkeä lasku, jota osaltaan edistivät UPM:n käynnissä olevat kannattavuuden parantamistoimenpiteet. UPM Energyn energiakustannukset nousivat johtuen osin vesivoiman vähäisemmästä saatavuudesta. Toteutuneet valuuttasuojaukset vaikuttivat vain vähän vuoden 2016 viimeisen neljänneksen vertailukelpoiseen liikevoittoon, kun vertailuajanjaksolla niillä oli merkittävä negatiivinen vaikutus.

Poistot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat 120 (132) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakuilla vähennettynä oli 53 (16) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 232 (220) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa olivat 51 (27) miljoonaa euroa kuluja, johon sisältyy 49 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja UPM Paper ENAssa.

Korkokulut ja muut rahoituskulut nettona olivat 16 (17) miljoonaa euroa. Kurssieroista ja käypien arvojen muutoksesta syntyi 16 (11) miljoonan euron voitto. Tuloverot olivat 44 (21) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät veroissa olivat 18 (5) miljoonaa euroa.

Vuoden 2016 viimeisen neljänneksen voitto oli 187 (193) miljoonaa euroa, ja vertailukelpoisen kauden voitto oli 220 (215) miljoonaa euroa.

Q4 2016 vuoden 2016 kolmanteen neljänneksen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 10 % ja oli 283 (314) miljoonaa euroa eli 11,4 (12,8) % liikevaihdosta. Kiinteät kustannukset nousivat merkittävästi ja toiminnallinen tehokkuus laski hieman kausiluonteisista syistä ja erityisesti UPM Biorefining- ja UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueiden selkeästi mittavammista kunnossapitotöistä.

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakuilla vähennettynä oli 53 (7) miljoonaa euroa. Poistot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat 120 (118) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 232 (364) miljoonaa euroa.

Vuosi 2016 verrattuna vuoteen 2015

Vuoden 2016 liikevaihto oli 9 812 miljoonaa euroa, 3 % vähemmän kuin vuoden 2015 liikevaihto 10 138 miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku oli pääosin seurausta alemmista myyntihinnoista useissa liiketoiminnoissa. UPM Biorefining-, UPM Specialty Papers-, UPM Raflatac- ja UPM Plywood liiketoiminta-alueiden toimitusmäärät lisääntyivät ja UPM Paper ENA- sekä UPM Energy liiketoiminta-alueiden toimitusmäärät vähenivät. Liikevaihtoon vaikutti myös vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä Isossa-Britanniassa myyty Tilhill Forestry -liiketoiminta.

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi 25 % ja oli 1 143 (916) miljoonaa euroa eli 11,6 (9,0) % liikevaihdosta. Muuttuvat ja kiinteät kustannukset olivat merkittävästi alemmat kuin vertailuajanjaksolla, osin UPM:n käynnissä olevien kannattavuuden parannustoimenpiteiden ansiosta. Yhtiön kasvuhankkeet vaikuttivat myönteisesti vuoden 2016 vertailukelpoiseen liikevoittoon ja lisäsivät sellun, uusiutuvan dieselin, erikoispaperin ja tarramateriaalin toimitusmääriä sekä hienopaperin toimituksia Aasiassa verrattuna edellisvuoteen. Toteutuneet valuuttasuojaukset vaikuttivat vain vähän vuoden 2016 vertailukelpoiseen liikevoittoon, kun vertailuajanjaksolla niillä oli merkittävä negatiivinen vaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon.

Poistot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat 510 (524) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakuilla vähennettynä, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, oli 88 (87) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 1 135 (1 142) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa olivat 7 miljoonaa euroa kuluja nettona (226 miljoonaa euroa voittoja). Schwedtin sanomalehtipaperitehtaan ja siihen kuuluvan omaisuuden myynnistä syntyi 47 miljoonan euron voitto. Madison Paper Industries -yhteisyrityksen lopettaminen aiheutti 24 miljoonan euron kulut (46 miljoonaa UPM Paper ENAssa sekä vastaava 22 miljoonaa

euron eliminointi eliminoineissa ja täsmäytyksissä). Kahden SC-paperikoneen suunniteltu sulkeminen UPM Steyrmühlissä Itävallassa ja UPM Augsburgissa Saksassa aiheutti 64 miljoonan euron rakennejärjestelykulut. Realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutoksesta syntyi 27 miljoonan euron voitto.

Korkokulut ja muut rahoituskulut nettona olivat 49 (68) miljoonaa euroa. Kurssieroista ja käypien arvojen muutoksesta aiheutui 7 miljoonan euron tappio (1 miljoonan euron voitto). Tuloverot olivat 200 (159) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät veroissa olivat 11 miljoonaa euroa positiiviset (44 miljoonaa euroa negatiiviset).

Vuoden 2016 voitto oli 880 (916) miljoonaa euroa, ja vertailukelpoinen voitto oli 879 (734) miljoonaa euroa.

Rahavirta ja rahoitus

Vuonna 2016 liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja ja rahoitusta oli 1 686 (1 185) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma väheni 195 miljoonaa euroa (kasvoi 8 miljoonaa euroa) katsauskauden aikana.

Varsinaisen yhtiökokouksen 7.4.2016 päätöksen mukaisesti osinkoa maksettiin 0,75 euroa osakkeelta (yhteensä 400 miljoonaa euroa). Osingon maksupäivä oli 21.4.2016.

Korollinen nettovelka kauden lopussa laski 1 131 (2 100) miljoonaa euroon. Velkaantumistaso 31.12.2016 oli 14 (26) %.

UPM:n rahavarat ja käyttämättömät luottolimiitit olivat 31.12.2016 yhteensä 1,6 miljardia euroa.

Investoinnit

Vuoden 2016 investoinnit ilman investointeja osakkeisiin olivat 325 (486) miljoonaa euroa, 3,3 (4,8) % liikevaihdosta. Kokonaisinvestointien, ilman investointeja osakkeisiin, ennakoidaan vuonna 2017 olevan noin 350 miljoonaa euroa.

UPM ilmoitti 23.4.2015 vahvistavansa asemaansa Euroopan johtavana vanerintuottajana laajentamalla Otepään vaneritehdasta Virossa. Laajennuksen myötä tehtaanteknologiaa laajennettiin lähes kaksinkertaistui, 90 000 kuutiometriin vuodessa. Lisäksi tehdasalueelle rakennettiin uusi biovoimalaitos. Otepään tehtaanteknologiaa laajennettiin kokonaisarvo oli 40 miljoonaa euroa. Laajennus valmistui vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä.

UPM ilmoitti 16.6.2015 parantavansa Lappeenrannan Kaukaan sellutehtaan tehokkuutta ja kilpailukykyä sekä mahdollisuuksia optimaaliseen ajoon. UPM investoi 50 miljoonaa euroa molempien sellun kuivauskoneiden uudistamiseen ja uuden paalauslinjan asentamiseen tehtaalle. Investointi saatiin päätökseen vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Investointi parantaa koko Kaukaan tehdasintegraation resurssitehokkuutta ja toiminnan joustavuutta.

UPM ilmoitti kesäkuussa 2013 osallistuvansa Pohjolan Voima Oy:n osakeantiin Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön rahoittamiseksi. UPM:n osuus osakeannista on 119 miljoonaa euroa, josta 93 miljoonaa euroa on maksettu viime vuosina. Osakeannin jäljelle jäävä osa toteutetaan tulevien vuosien aikana hankkeen rahoitustarpeen mukaan.

Henkilöstö

Vuonna 2016 UPM:n palveluksessa oli keskimäärin 19 858 (20 246) työntekijää. Vuoden 2016 alussa henkilöstön määrä oli 19 578 ja vuoden 2016 viimeisen neljänneksen lopussa 19 310.

Merkittävät tapahtumat raportointikaudella

14.3. UPM ilmoitti sulkevansa Madison Paper Industries -paperitehtaan Yhdysvalloissa. Madison Paper Industries oli UPM-Kymmene Inc:n ja New York Timesin tytäryhtiön Northern SC Paper Corp:n yhteisyritys. Tehtaanteknologia päättyi 21.5. Tehtaanteknologiaa laajennettiin vähensi UPM:n päälystämättömien aikakauslehtipaperien (SC) tuotantokapasiteettia 195 000 tonnia. Sulkeminen vaikutti 214 henkilöön tehdasalueella.

Tehdasalueella sijaitsevat vesivoimalaitokset myydään.

23.3. UPM ilmoitti, että UPM Biochemicals perustaa innovaatioyksikön Biomedicum tutkimus- ja opetuskeskukseen Meilahdessa Helsingissä. Yksikkö keskittyy UPM:n kehittämään selluloosananofibrillitekniologian mahdollistamiin biolääketieteiden sovelluksiin.

26.4. UPM ilmoitti allekirjoittaneensa sopimuksen Schwedtin sanomalehtipaperitehtaan ja siihen kuuluvan omaisuuden myynnistä LEIPA Georg Leinfelder GmbH:lle. LEIPA suunnittelee muuntavansa tehtaanteknologiaa tuottamaan pintakartonkia. Tehdas ja siihen kuuluva omaisuus siirtyivät UPM:ltä LEIPA Georg Leinfelder GmbH:lle 1.7.2016. Tehtaanteknologiaa koko henkilöstö siirtyi LEIPA:n palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Kauppahinta oli 70 miljoonaa euroa, ja UPM kirjasi vuoden 2016 kolmannen neljänneksen tulokseen 47 miljoonan euron voiton vertailukelpoisuuteen vaikuttavana eränä. Yhtiöt sopivat kaupan yhteydessä sanomalehtipaperin sopimusvalmistuksesta siirtymäaikana, joka päättyi viimeistään vuoden 2017 lopussa. Tehtaanteknologiaa tuotantokapasiteetti on 280 000 tonnia sanomalehtipaperia vuodessa.

26.5. UPM-Kymmene Oyj ilmoitti etenevänsä suunnitelmissaan muuttaa yhtiörakenteensa Suomessa nykyistä liiketoimintarakennetta paremmin vastaavaksi. Suunnitelmasta ilmoitettiin alun perin 10.12.2015. Suomeen perustettiin kolme uutta tytäryhtiötä: UPM Energy Oy, UPM Paper Asia Oy ja UPM Paper ENA Oy. UPM Energy-, UPM Specialty Papers- ja UPM Paper ENA (Eurooppa & Pohjois-Amerikka) -liiketoiminta-alueiden henkilöstö ja omaisuus Suomessa siirrettiin uusiin yhtiöihin 1.7.2016. UPM Raflatac ja UPM Plywood ovat jo omia tytäryhtiöitään Suomessa. UPM Biorefining pysyy osana UPM-Kymmene Oyj:tä.

4.7. UPM ilmoitti investoivansa 98 miljoonaa euroa UPM Kymin sellutehtaan tavoitteena vahvistaa asemaansa valkaistun sellun toimittajana teollisuuden ja kuluttajatuotemarkkinoiden kasvaviin sellun loppukäyttökohteisiin, kuten pehmo-, erikois- ja pakkauspapereihin sekä kartonkiin. Kymin tehtaanteknologiaa vuosittaisen tuotantokapasiteetin arvioidaan kasvavan 870 000 tonniin valkaistua havu- ja koivusellua vuoden 2017 loppuun mennessä. Investointi parantaa entisestään UPM Kymin kustannuskilpailukykyä ja ympäristösuorituskykyä.

11.10. UPM ilmoitti rakentavansa uuden päällystyslinjan Wroclawin tarralaminaattitehtaalle Puolaan. Uuden päällystyslinjan sekä rullien käsittely- ja leikkauskapasiteetin lisäyksen avulla UPM Raflatac pyrkii vastaamaan tarralaminaatin kysynnän kasvuun Euroopassa. Tuotanto uudella linjalla aloitetaan suunnitelmien mukaan vuoden 2018 alkupuoliskolla. Investoinnin kokonaisarvo on noin 35 miljoonaa euroa.

3.11. UPM ilmoitti suunnitelmastaan vähentää graafisen paperin kapasiteettia Euroopassa pysyvästi 305 000 tonnilla. Suunnitellut kapasiteetin vähennykset koskevat UPM Steyrmühlin SC-paperikone 3:a Itävallassa ja UPM Augsburgin SC-paperikone 2:ta Saksassa. Suunnitelman arvioidaan koskevan 150 henkilöä UPM Augsburgissa ja 125 henkilöä UPM Steyrmühlissä. Suunnitelman odotetaan tuovan noin 30 miljoonan euron vuosittaiset säästöt. UPM kirjasi vuoden 2016 viimeisen neljänneksen tulokseen 64 miljoonan euron kulut vertailukelpoisuuteen vaikuttavana eränä.

Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa olennaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia.

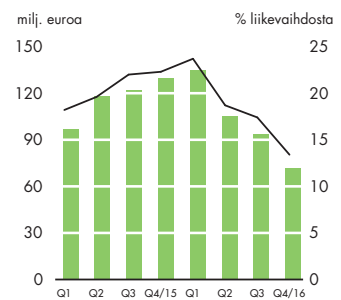
Osinkoehdotus vuodelle 2016

Hallitus ehdottaa 29.3.2017 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,95 (0,75) euroa osakkeelta. Ehdotettu osinko on 30 % UPM:n vuoden 2016 liiketoiminnan rahavirrasta osaketta kohti. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 12.4.2017. Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2016 olivat 3 387,6 miljoonaa euroa.

UPM Biorefining

UPM Biorefining muodostuu sellu-, saha- ja biopoltoaineliiketoiminnoista. UPM:llä on kolme sellutehdasta Suomessa sekä sellutehdas ja puuviljelmät Uruguayssa. UPM:llä on Suomessa neljä sahaa. UPM:n puupohjaista uusiutuvaa dieseliä valmistavan biojalostamon toiminta käynnistyi vuoden 2015 alussa. UPM Biorefiningin asiakkaita ovat pääasiassa pehmo- ja erikoispapereiden sekä kartongin tuottajat selluteollisuudessa, polttoainejakelijat biopoltoaineteollisuudessa sekä rakennus- ja puusepänteollisuus sahatavarateollisuudessa.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Liikevaihto, milj. euroa	533	541	563	568	584	554	601	533	2 206	2 272
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	101	132	140	175	166	161	153	134	548	614
% liikevaihdosta	18,9	24,5	24,8	30,9	28,4	29,1	25,5	25,1	24,9	27,0
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa	14	3	9	3	8	5	6	2	29	21
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	-	1	1	-	-	-	1	-	2	1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-43	-42	-44	-44	-44	-44	-42	-39	-173	-169
Liikevoitto, milj. euroa	72	94	105	135	129	122	118	97	406	466
% liikevaihdosta	13,5	17,4	18,7	23,7	22,1	22,0	19,6	18,2	18,4	20,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	-	-	-	-	-1	-	-	-	-	-1
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	72	94	105	135	130	122	118	97	406	467
% liikevaihdosta	13,4	17,4	18,7	23,7	22,3	22,0	19,6	18,2	18,4	20,6
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	3 292	3 230	3 185	3 217	3 203	3 164	3 205	3 193	3 231	3 191
Vertailukelpoinen ROCE, %	8,7	11,6	13,2	16,7	16,2	15,4	14,7	12,2	12,6	14,6
Toimitukset, sellu, 1 000 t	831	849	891	848	806	771	837	810	3 419	3 224

Sellutehtaiden huoltoseisokit: Q4 2016 UPM Fray Bentos, Q3 2016 UPM Kaukas, Q4 2015 UPM Fray Bentos, Q3 2015 UPM Pietarsaari ja UPM Kymi, Q2 2015 UPM Kaukas.

¹⁾ Vuoden 2015 neljännen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kulut 1 miljoonaa euroa liittyvät Suomen eläkeuudistuksen aiheuttamaan eläkevelvoitteen kasvuun.

Toimenpiteet

- UPM Fray Bentosin sellutehtaalla toteutettiin vuosittainen kunnossapitoseisokki.
- UPM Fray Bentosin ja UPM Kaukaan sellutehtaiden turbiineille tehtiin kattava tarkastus ja kunnostus.
- Biopoltoaineliiketoiminnan kannattavuus on hyvällä tasolla.

Tulos

Q4 2016 vuoden 2015 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski pääasiassa alempien sellun myyntihintojen ja mittavampien kunnossapitotöiden johdosta.

UPM:n sellutoimitusten keskihinta laski 12 %.

Q4 2016 vuoden 2016 kolmanteen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto laski pääasiassa UPM Fray Bentosin sellutehtaan suunnitellun kunnossapitoseisokin sekä UPM Fray Bentosin ja UPM Kaukaan sellutehtaiden turbiinien tarkastusten negatiivisen vaikutuksen johdosta.

UPM:n sellutoimitusten keskihinta pysyi vakaana.

Vuosi 2016 verrattuna vuoteen 2015

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski. Suuremmat sellun toimitusmäärät ja alemmat muuttuvat kustannukset kumosivat osittain alempien sellun myyntihintojen negatiivisen vaikutuksen. UPM:n sellutoimitusten keskihinta laski 10 %. Tuotantotehokkuus parani merkittävästi Lappeenrannan biojalostamolla, ja kannattavuutta tukivat myös vahvat biopoltoainemarkkinat. Sahaliiketoiminnan kannattavuus parani lisääntyneiden toimitusmäärien ja parantuneen tuotantotehokkuuden ansiosta.

Markkinaympäristö

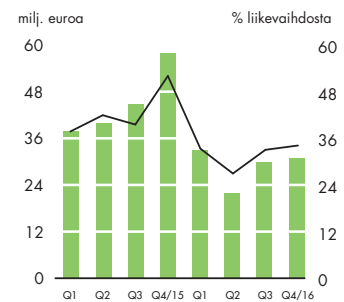
- Sellun kysyntä säilyi vahvana. Kysyntä kasvoi pääasiassa Aasiassa, erityisesti Kiinassa.
- Euroopassa valkaistun havupuusellun (NBSK) markkinahinta pysyi vakaana vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä, kun taas valkaistun lehtipuusellun (BHKP) markkinahinta laski hieman edelliseen neljännekseen verrattuna. Kiinassa havupuusellun markkinahinta laski ja lehtipuusellun markkinahinta nousi hieman edelliseen neljännekseen verrattuna.
- Euroopassa havupuusellun keskimääräinen euromääräinen markkinahinta vuonna 2016 oli 6 % alempi ja lehtipuusellun markkinahinta 11 % alempi kuin vuonna 2015. Kiinassa havupuusellun keskimääräinen dollarimääräinen markkinahinta oli 8 % alempi ja lehtipuusellun 19 % alempi kuin vuonna 2015.
- Kehittyneen uusiutuvan dieselin kysyntä säilyi vahvana.
- Sahatavaran kysyntä oli hyvä, kun taas markkinahinnat pysyivät vakaina alhaisella tasolla vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä.

Lähteet: PPC, FOEX

UPM Energy

UPM Energy tuottaa arvoa kustannuskilpailukykyisessä, vähäpäästöisessä energiantuotannossa sekä fyysisen sähkön kaupassa ja sähkön johdannaismarkkinoilla. UPM Energy on Suomen toiseksi suurin sähköntuottaja. UPM:n sähköntuotantokapasiteetti koostuu vesi-, ydin- ja lauhdevoimasta.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Liikevaihto, milj. euroa	90	89	81	97	110	112	94	99	357	415
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	34	32	25	36	62	47	43	40	126	192
% liikevaihdosta	37,3	36,3	30,4	37,1	56,4	42,0	45,7	40,4	35,4	46,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	-	-	-	-1	-	-	-	-	-1	-
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-2	-2	-2	-2	-4	-2	-3	-2	-9	-11
Liikevoitto, milj. euroa	31	30	22	33	51	45	21	38	116	155
% liikevaihdosta	34,8	33,7	27,6	34,0	46,4	40,2	22,3	38,4	32,7	37,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	-	-	-	-	-7	-	-19	-	-	-26
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	31	30	22	33	58	45	40	38	116	181
% liikevaihdosta	34,8	33,7	27,6	34,0	52,7	40,2	42,6	38,4	32,7	43,6
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	2 290	2 313	2 360	2 396	2 605	2 693	2 762	2 804	2 340	2 716
Vertailukelpoinen ROCE, %	5,5	5,2	3,8	5,5	8,9	6,7	5,8	5,4	5,0	6,7
Toimitukset, sähkö, GWh	2 152	2 246	2 102	2 282	2 337	2 339	2 213	2 077	8 782	8 966

¹⁾ Vuoden 2015 neljännän neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 7 miljoonaa euroa liittyvät PVO Lämpövoiman sulkemisesta aiheutuviin rakennejärjestelykuluihin. Vuoden 2015 toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kulut 19 miljoonaa euroa liittyvät Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitoshankkeeseen.

Toimenpiteet

- Vesivoiman tuotanto laski ja putosi pitkäaikaisen keskiarvon alapuolelle.

Tulos

Q4 2016 vuoden 2015 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Energy -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski alempien vesivoiman tuotantomäärien ja alempien sähkön keskimääräisten myyntihintojen johdosta. Vertailukelpoista liikevoittoa laskivat myös korkeammat ydinvoimakustannukset, jotka vertailuajanjaksolla olivat poikkeuksellisen alhaiset.

UPM:n keskimääräinen sähkön myyntihinta laski 8 % ja oli 35,9 (39,2) euroa/MWh.

Q4 2016 vuoden 2016 kolmanteen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto pysyi pääosin vakaana. Korkeammat sähkön keskimääräiset myyntihinnat ja alemmat ydinvoimakustannukset kumosivat alempien vesivoiman tuotantomäärien negatiivisen vaikutuksen.

UPM:n keskimääräinen sähkön myyntihinta nousi 8 % ja oli 35,9 (33,2) euroa/MWh.

Vuosi 2016 verrattuna vuoteen 2015

UPM Energy -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski pääosin alempien sähkön keskimääräisten myyntihintojen, alempien vesivoiman tuotantomäärien ja yhtiön osittain omistamien energiyhtiöiden kustannusten nousun johdosta.

UPM:n keskimääräinen sähkön myyntihinta laski 12 % ja oli 33,9 (38,7) euroa/MWh.

Markkinaympäristö

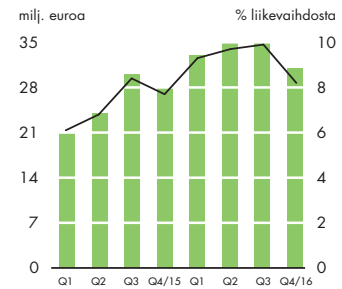
- Pohjoismaiden vesitilanne heikkeni tammi-syyskuussa 2016. Vuoden alussa vesivarannot olivat selvästi pitkäaikaisen keskiarvon yläpuolella, mutta lokakuuhun mennessä ne laskivat keskiarvon alapuolelle. Vuoden viimeisellä neljänneksellä vesitilanne parani, ja vuoden lopussa vesivarannot olivat lähellä pitkäaikaista keskiarvoa.
- Kivihiilen hinnat nousivat vuoden mittaan pääosin tuotannon rajoitusten johdosta. Hiilidioksidin päästökauppahinta oli ajanjakson lopussa 5,1 euroa/tonni, mikä oli alempi kuin vertailuajanjakson lopussa (8,0 euroa/tonni).
- Vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla sähkön hintoihin vaikuttivat hyvä vesitilanne ja alhaiset kivihiilen hinnat. Sähkön markkinahinnat nousivat vuoden mittaan heikentyneen vesitilanteen ja kivihiilen hinnan nousun johdosta. Vuonna 2016 Suomen keskimääräinen aluehinta oli 32,5 euroa/MWh, mikä oli 9 % korkeampi kuin vuonna 2015 (29,7 euroa/MWh).
- Suomen alueen sähkön termiinhinta vuodeksi eteenpäin oli joulukuussa 35,0 euroa/MWh, mikä oli 5 % korkeampi kuin vuoden 2016 kolmannen neljänneksen lopussa (33,5 euroa/MWh).

Lähteet: The Norwegian Water Resources and Energy Directorate, Svensk Energi, Suomen ympäristökeskus, Nord Pool, Nasdaq OMX, Bloomberg, UPM

UPM Raflatac

UPM Raflatac valmistaa tarralaminaattia tuote- ja informaatioetiketöintiin tarrapainajille ja merkkituotevalmistajille mm. elintarvike-, hygienia- ja lääketeollisuudessa sekä vähittäiskaupassa. UPM Raflatac on maailman toiseksi suurin tarralaminaatin valmistaja.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Liikevaihto, milj. euroa	372	355	360	351	363	353	351	342	1 437	1 409
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	39	43	43	41	36	39	33	29	166	137
% liikevaihdosta	10,5	12,2	12,1	11,7	9,9	11,0	9,4	8,5	11,6	9,7
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-8	-8	-8	-8	-8	-10	-9	-8	-33	-35
Liikevoitto, milj. euroa	31	36	35	33	28	30	20	21	134	99
% liikevaihdosta	8,2	10,1	9,7	9,3	7,7	8,5	5,7	6,1	9,3	7,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	-	-	-	-	-	1	-4	-	-	-3
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	31	35	35	33	28	29	24	21	133	102
% liikevaihdosta	8,2	9,9	9,7	9,3	7,7	8,2	6,8	6,1	9,3	7,2
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	513	516	524	540	574	576	595	580	524	581
Vertailukelpoinen ROCE, %	23,8	27,3	26,7	24,2	19,5	20,1	16,1	14,5	25,5	17,6

¹⁾ Vuoden 2015 kolmannen neljänneksen ja toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät uudelleenjärjestelyihin.

Toimenpiteet

- Vakiotuotteiden toimitusmäärät vakaat ja toimitusmäärien voimakas kasvu Aasiassa.
- Myyntiä ja markkinointia vahvistettiin edelleen.
- Uuden päällystyslinjan rakentaminen täydessä vauhdissa Wrocławin tarralaminaattitehtaalla Puolassa.

Markkinaympäristö

- Tarramateriaalien maailmanlaajuinen kysyntä kasvoi vuonna 2016. Kysynnän kasvu jatkui Euroopassa, mutta vähäisempänä kuin edellisvuonna. Pohjois-Amerikassa kasvu säilyi vakaana. Aasiassa kasvu vilkastui, ja Latinalaisessa Amerikassa kysynnän kasvu alkoi elpyä alhaiselta tasolta.

Lähteet: FINAT, TUMI

Tulos

Q4 2016 vuoden 2015 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi korkeampien myyntikatteiden, joihin osittain vaikutti suotuisampi tuotevalikoima, ja suurempien toimitusmäärien ansiosta.

Q4 2016 vuoden 2016 kolmanteen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto laski pääasiassa korkeampien kiinteiden kustannusten johdosta.

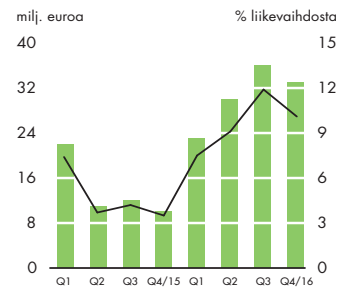
Vuosi 2016 verrattuna vuoteen 2015

UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi pääasiassa korkeampien myyntikatteiden ja suurempien toimitusmäärien ansiosta. Parempi toiminnallinen tehokkuus ja suotuisampi tuotevalikoima nostivat myyntikatteita.

UPM Specialty Papers

UPM Specialty Papers valmistaa tarra- ja taustapapereita kasvaville markkinoille maailmanlaajuisesti, hienopapereita Aasian markkinoille ja pakkauspapereita Euroopan joustopakkausmarkkinoille. Toiminta koostuu UPM Changshun ja UPM Tervasaaren tehtaista Kiinassa ja Suomessa sekä tarra- ja pakkauspaperien tuotantolinjoista UPM Jämsänkosken tehtaalla Suomessa. Asiakkaita ovat pääasiassa vähittäiskauppiat, painotalot, kustantajat, jakelijat ja paperin jalostajat.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Liikevaihto, milj. euroa	329	305	327	312	284	286	300	298	1 273	1 168
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	54	58	53	48	31	35	32	43	214	141
% liikevaihdosta	16,4	19,1	16,2	15,6	10,9	12,2	10,7	14,4	16,8	12,1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-21	-22	-23	-25	-21	-23	-21	-21	-92	-86
Liikevoitto, milj. euroa	33	36	30	23	10	12	11	22	123	55
% liikevaihdosta	10,1	11,9	9,1	7,5	3,5	4,2	3,7	7,4	9,6	4,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	33	36	30	23	10	12	11	22	123	55
% liikevaihdosta	10,1	11,9	9,1	7,5	3,5	4,2	3,7	7,4	9,6	4,7
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	984	987	1 027	1 051	1 068	1 013	983	986	1 012	1 012
Vertailukelpoinen ROCE, %	13,5	14,7	11,6	8,9	3,7	4,7	4,5	8,9	12,1	5,4
Toimitukset, paperi, 1 000 t	397	374	407	379	342	349	361	349	1 556	1 401

UPM Paper Asia -liiketoiminta-alue muutti nimensä UPM Specialty Papers -liiketoiminta-alueeksi 1.10.2016. Muutos ei vaikuta raportoituihin lukuihin.

Toimenpiteet

- Uuden erikoispapereita valmistavan paperikoneen tuotantoa ajettiin ylös UPM Changshun tehtaalla Kiinassa. Asiakaskuntaa ja tuotevalikoimaa optimoitiin.
- Tarra- ja taustapapereiden myyntiä vahvistettiin, ja toimitusmäärät nousivat ennätystasolle.

Tulos

Q4 2016 vuoden 2015 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Specialty Papers -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi alempien muuttuvien kustannusten ja suurempien toimitusmäärien ansiosta. Näiden vaikutus ylitti epäsuotuisamman myyntivalikoiman ja paperin alempien hintojen vaikutuksen. Valuuttakurssien nettomuutoksella suojaukset mukaan lukien oli positiivinen vaikutus.

Q4 2016 vuoden 2016 kolmanteen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto laski kausiluontoisesti korkeampien kiinteiden kustannusten johdosta.

Vuosi 2016 verrattuna vuoteen 2015

UPM Specialty Papers -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi alempien muuttuvien kustannusten ja suurempien toimitusmäärien ansiosta. Näiden vaikutus ylitti epäsuotuisamman myyntivalikoiman ja paperin alempien hintojen vaikutuksen. Valuuttakurssien nettomuutoksella suojaukset mukaan lukien oli positiivinen vaikutus.

Markkinaympäristö

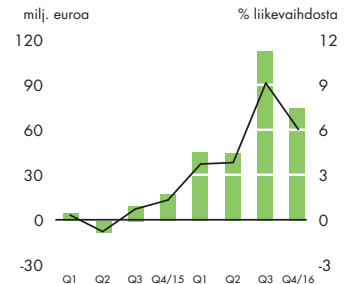
- Hienopaperin kysyntä säilyi vakaana Aasian ja Tyynenmeren alueella. Kehitys vaihteli tuote- ja markkinasegmenteittäin. Toimistopapereiden kysynnän kasvu jatkui. Hienopaperin keskimääräinen markkinahinta laski hieman viimeisellä vuosineljänneksellä. Vuonna 2016 keskimääräinen hinta oli alempi kuin vuonna 2015.
- Tarra- ja taustapaperin kysyntä kasvoi maailmanlaajuisesti. Hintakehitys vaihteli alueittain ja oli viimeisellä vuosineljänneksellä keskimäärin vakaata verrattuna edelliseen vuosineljännekseen.

Lähteet: UPM, RISI, Pöyry, AWA

UPM Paper ENA

UPM Paper ENA valmistaa graafisia papereita mainonta-, aikakaus- ja sanomalehti-, koti- ja toimistokäyttöön. Liiketoiminta-alue koostuu laajoista matalan kustannustason toiminnoista. Sillä on 15 tehokasta paperitehdasta Euroopassa ja Yhdysvalloissa, maailmanlaajuinen myyntiverkosto sekä tehokas logistiikkajärjestelmä. Asiakkaita ovat pääasiassa kustantajat, luettelokustantajat, vähittäismyyjät, painotalot ja tukkurit.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Liikevaihto, milj. euroa	1 228	1 234	1 155	1 202	1 311	1 279	1 210	1 256	4 818	5 056
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	111	148	93	96	64	55	38	56	448	213
% liikevaihdosta	9,1	12,0	8,1	8,0	4,9	4,3	3,1	4,5	9,3	4,2
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	-	1	-	-	-	1	-	-	2	1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-60	-35	-47	-72	-46	-47	-45	-52	-214	-190
Liikevoitto, milj. euroa	26	160	47	-11	23	13	-9	5	223	32
% liikevaihdosta	2,1	13,0	4,1	-0,9	1,8	1,0	-0,7	0,4	4,6	0,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	-49	47	2	-57	5	4	-1	-	-57	8
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	75	113	45	46	18	9	-8	5	280	24
% liikevaihdosta	6,1	9,2	3,9	3,8	1,4	0,7	-0,7	0,4	5,8	0,5
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	1 855	1 915	1 988	2 098	2 258	2 294	2 301	2 302	1 964	2 289
Vertailukelpoinen ROCE, %	16,2	23,7	9,1	8,8	3,2	1,6	-1,4	0,9	14,3	1,0
Toimitukset, paperi, 1 000 t	2 068	2 068	1 940	1 982	2 171	2 130	2 046	2 023	8 057	8 370

¹⁾ Vuoden 2016 neljännän neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 23 miljoonaa euroa arvonalentumisia sekä 22 miljoonaa euroa muita rakennejärjestelykuluja, jotka liittyvät Steyrermühlin paperikone 3:n suunniteltuun sulkemiseen. Lisäksi, 1 miljoonan euron arvonalentuminen sekä 18 miljoonan euron rakennejärjestelykulut liittyvät Augsburgin paperikone 2:n suunniteltuun sulkemiseen. Madisonin paperitehtaan sulkemiseen liittyviä varauksia purettiin 9 miljoonaa euroa johtuen tehdasalueen myynnistä. 4 miljoonan euron tuoton rakennejärjestelyvarausten peruutuksista liittyvät aikaisempiin paperikoneiden sulkemisiin ja 2 miljoonan euron tuoton aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntiin. Vuoden 2016 kolmannen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 47 miljoonan euron tuoton liittyen Schwedtin paperitehtaan myyntiin. Vuoden 2016 toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 2 miljoonan euron tuoton liittyen Madisonin paperitehtaan sulkemiseen sekä 2 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja ja 2 miljoonaa euroa arvonalentumisten palautuksia liittyen aikaisempiin paperikoneiden sulkemisiin. Vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 22 miljoonaa euroa arvonalentumisia sekä 35 miljoonaa euroa muita rakennejärjestelykuluja, jotka liittyvät Madison Paper Industries -paperitehtaan sulkemiseen Yhdysvalloissa. Vuoden 2015 neljännän neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tuotot 7 miljoonaa euroa liittyvät rakennejärjestelyihin ja 2 miljoonan euron vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kulut liittyvät Suomen eläkeuudistuksen aiheuttamaan eläkevelvoitteen kasvuun. Vuoden 2015 kolmannen neljänneksen ja toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät rakennejärjestelyihin.

Toimenpiteet

- Vahva rahavirta parantuneen kannattavuuden ja käyttö pääoman vähenemisen ansiosta.
- Suunnitelma vähentää 305 000 tonnia SC-paperikapasiteettia ilmoitettiin.

Tulos

Q4 2016 vuoden 2015 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi merkittävästi pääasiassa alempien muuttuvien ja kiinteiden kustannusten ansiosta. Näiden vaikutus ylitti alempien myyntihintojen ja pienempien toimitusmäärien negatiiviset vaikutukset. Muuttuvien ja kiinteiden kustannusten lasku johtui osittain käynnissä olevista kannattavuuden parantamistoimenpiteistä. Toteutuneilla valuuttasuojauksilla oli negatiivinen vaikutus vertailuajanjaksoon.

UPM:n paperitoimitusten keskihinta euroina laski 3 % epäsuotuisan euroalueen ulkopuolisen kehityksen johdosta. Euroalueella UPM:n paperitoimitusten keskihinta pysyi vakaana.

Q4 2016 vuoden 2016 kolmanteen neljänneksen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto laski pääosin kausiluontoisesti korkeampien kiinteiden kustannusten johdosta. Edellisellä neljänneksellä kustannustehokkuus oli poikkeuksellisen vahva osittain kausiluonteisesti korkean kapasiteetin käyttöasteen ansiosta ja poikkeuksellisten alhaisten kiinteiden kustannusten ansiosta.

UPM:n paperitoimitusten keskihinta laski 1 %.

Vuosi 2016 verrattuna vuoteen 2015

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi merkittävästi pääasiassa alempien muuttuvien ja kiinteiden kustannusten ansiosta. Näiden vaikutus ylitti alempien myyntihintojen ja pienempien toimitusmäärien negatiiviset vaikutukset. Muuttuvien ja kiinteiden kustannusten lasku johtui osittain käynnissä olevista kannattavuuden parantamistoimenpiteistä. Toteutuneilla valuuttasuojauksilla oli negatiivinen vaikutus vertailuajanjaksoon.

UPM:n paperitoimitusten keskihinta euroina laski 2 % epäsuotuisan euroalueen ulkopuolisen kehityksen johdosta. Euroalueella UPM:n paperitoimitusten keskihinta nousi 1 %.

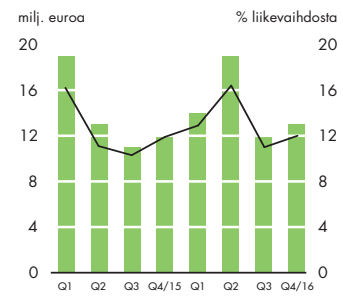
Markkinaympäristö

- Vuonna 2016 graafisten papereiden kysyntä oli Euroopassa 4 % alempi kuin edellisvuonna. Sanomalehtipaperin kysyntä laski 3 %, aikakauslehtipaperin 4 % ja hienopaperin 6 % verrattuna edellisvuoteen.
- Viimeisellä neljänneksellä sanoma- ja aikakauslehtipaperin hinnat pysyivät Euroopassa keskimäärin samalla tasolla kuin vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä. Sanoma- ja aikakauslehtipaperien hinnat olivat keskimäärin 4 % alemmat vuonna 2016 kuin vuonna 2015.
- Viimeisellä neljänneksellä hienopaperien hinnat Euroopassa olivat keskimäärin 2 % alemmat kuin kolmannella neljänneksellä. Vuonna 2016 hienopapereiden hinnat olivat keskimäärin 2 % alemmat kuin vuonna 2015.
- Vuonna 2016 aikakauslehtipapereiden kysyntä oli Pohjois-Amerikassa 5 % alempi kuin edellisvuonna. Viimeisellä neljänneksellä aikakauslehtipaperien keskimääräinen dollarihinta pysyi vakaana ja oli 5 % alempi kuin vuonna 2015.

UPM Plywood

UPM Plywood tuottaa vaneri- ja viilutuotteita pääasiassa rakentamiseen, ajoneuvojen lattioihin, LNG-laivanrakentamiseen ja muuhun teollisuustuotantoon. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Virossa ja Venäjällä.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Liikevaihto, milj. euroa	109	106	119	110	102	105	113	119	444	439
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	19	17	25	20	18	17	18	25	80	78
% liikevaihdosta	17,4	16,2	20,9	17,8	17,6	16,2	15,9	21,0	18,1	17,8
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-6	-5	-5	-5	-6	-6	-5	-6	-22	-23
Liikevoitto, milj. euroa	13	12	19	14	10	11	13	19	58	53
% liikevaihdosta	12,0	11,0	16,4	12,9	9,8	10,5	11,5	16,0	13,2	12,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	-	-	-	-	-2	-	-	-	-	-2
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	13	12	19	14	12	11	13	19	58	55
% liikevaihdosta	12,0	11,0	16,4	12,9	11,8	10,5	11,5	16,0	13,2	12,5
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	262	259	262	252	259	257	269	266	259	263
Vertailukelpoinen ROCE, %	20,0	18,0	29,7	22,6	18,5	17,1	19,3	28,6	22,6	20,9
Toimitukset, vaneri, 1 000 m ³	185	184	206	189	169	179	193	199	764	740

¹⁾ Vuoden 2015 neljännän neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kulut 2 miljoonaa euroa liittyvät Lahden kiinteistön rakennejärjestelyihin.

Toimenpiteet

- Laajennettu Otepään vaneritehdas vihittiin käyttöön Virossa.
- Myyntihinnat nousivat tietyillä markkina-alueilla.

Tulos

Q4 2016 vuoden 2015 vastaavaan jaksoon verrattuna

UPM Plywood -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi pääosin suurempien toimitusmäärien ansiosta.

Q4 2016 vuoden 2016 kolmanteen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi pääosin alempien muuttuvien kustannusten ja hieman suurempien toimitusmäärien ansiosta.

Vuosi 2016 verrattuna vuoteen 2015

UPM Plywood -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi. Suuremmat toimitusmäärät ja alemmat kustannukset, johon osittain suotuisat valuuttakurssit vaikuttivat, ylittivät hieman alempien myyntihintojen negatiivisen vaikutuksen.

Markkinaympäristö

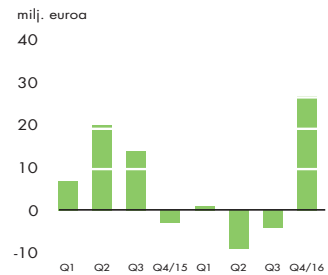
- Markkinaympäristö Euroopassa parani vähitellen vuonna 2016, ja kysynnän arvioidaan kasvaneen edellisvuodesta. Vuoden alun halpatuonnin vaikutus väheni toisella neljänneksellä, ja kysyntä on siitä lähtien kasvanut erityisesti koivuvaneriin liittyvissä teollisissa sovelluksissa.
- Rakennusalan toiminta vilkastui jonkin verran. Markkinahinnat laskivat vuoden alussa mutta nousivat hieman vuoden toisella puoliskolla.

Lähde: UPM

Muu toiminta

Muu toiminta sisältää puunhankinnan ja metsätalouden, UPM Biocomposites- ja UPM Biochemicals -liiketoimintayksiköt sekä konsernipalvelut.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Liikevaihto, milj. euroa	72	65	76	73	76	97	119	114	285	406
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	-9	-7	-9	-10	-8	-4	-1	-3	-35	-16
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa	40	4	2	13	8	284	25	14	59	331
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	-	1	1	1	-	1	-	-	3	1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-4	-3	-3	-3	-4	-2	-4	-3	-13	-13
Liikevoitto, milj. euroa	28	-4	-9	0	-3	280	23	6	15	306
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	1	-	-	-	-	266	3	-1	1	268
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	27	-4	-9	1	-3	14	20	7	14	38
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	1 506	1 532	1 553	1 571	1 614	1 469	1 417	1 433	1 541	1 483
Vertailukelpoinen ROCE, %	7,2	-1,2	-2,4	0,2	-0,7	3,8	5,6	2,0	0,9	2,6

¹⁾ Vuoden 2016 neljännän neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät rakennejärjestelyihin. Vuoden 2015 kolmannen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 3 miljoonan euron myyntivoiton Tilhill Forestry Ltd:n osakkeiden myynnistä, 2 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja sekä biologisten hyödykkeiden käyvän arvon noston Suomessa 265 miljoonalla eurolla, pitkän aikavälin puun kantohintaennusteen ja diskonttauskoron muutosten johdosta. Vuoden 2015 toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tuotot 3 miljoonaa euroa liittyvät pääosin omaisuuden myyntivoittoiin. Vuoden 2015 ensimmäisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kulut 1 miljoonaa euroa liittyvät rakennejärjestelyihin.

Tulos

Q4 2016 vuoden 2015 vastaavaan jaksoon verrattuna

Muun toiminnan vertailukelpoinen liikevoitto nousi. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 40 (8) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden (kasvava puusto) käyvän arvon lisäys oli 52 (19) miljoonaa euroa sisältäen metsän myynnistä saadut voitot. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 12 (11) miljoonaa euroa.

Q4 2016 vuoden 2016 kolmanteen neljännekseen verrattuna

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 40 (4) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden (kasvava puusto) käyvän arvon lisäys oli 52 (20) miljoonaa euroa sisältäen metsän myynnistä saadut voitot. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 12 (16) miljoonaa euroa.

Vuosi 2016 verrattuna vuoteen 2015

Muun toiminnan vertailukelpoinen liikevoitto laski. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, oli 59 (66) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden (kasvava puusto) käyvän arvon lisäys, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, oli 113 (112) miljoonaa euroa sisältäen metsän myynnistä saadut voitot. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 54 (46) miljoonaa euroa.

UPM myi 63 113 (63 669) hehtaaria metsää vuonna 2016.

Riskit ja lähiajan epävarmuustekijät

Suurimmat UPM:n tulokseen vaikuttavat epävarmuustekijät liittyvät konsernin tuotteiden myyntihintoihin ja toimitusmääriin sekä keskeisten tuotantopanosten kustannusten ja valuuttakurssien muutoksiin. Valtaosa näistä tekijöistä riippuu yleisestä taluskehityksestä.

Isossa-Britanniassa 23.6. järjestetyssä EU-kansanäänestyksessä äänestettiin, jääkö maa Euroopan unioniin. Äänestäjien enemmistö kannatti Euroopan unionista eroamista. Tämä on lisännyt epävarmuutta ja talouskasvuun liittyviä riskejä etenkin Isossa-Britanniassa ja EU:ssa. EU on UPM:n tärkein markkina-alue. Vuonna 2016 UPM:n liikevaihdosta 59 % tuli tältä alueelta. Ison-Britannian osuus UPM:n liikevaihdosta oli 7 %.

Suurten keskuspankkien rahapolitiikan muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi eri valuuttoihin, jotka vaikuttavat UPM:ään suoraan tai välillisesti. Ison-Britannian EU-kansanäänestys on myös lisännyt valuuttoihin liittyvää epävarmuutta.

Kehittyvien talouksien, kuten Kiinan, taluskehitykseen liittyy epävarmuutta. Tämä voi vaikuttaa merkittävästi maailmantalouteen ja erityisesti moniin UPM:n tuotteiden markkinoihin.

Sellun maailmanmarkkinoilla uusilla tuotantolinjoilla voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus sellun hintoihin.

Tuotantopanosten kustannuskehitys on viime aikoina ollut UPM:lle suotuisa. Öljyn ja useiden muiden hyödykkeiden hintojen viimeaikaiset muutokset osoittavat, että toimintaympäristössä on kustannusinflaation riski.

Keskeiset tulokseen vaikuttavat tekijät ja konsernin kustannusrakenteen esitellään vuoden 2015 vuosikertomuksen sivulla 18. Riskit ja mahdollisuudet esitellään sivuilla 17–18 sekä riskit ja riskienhallinta sivuilla 84–86.

Osakkeet

Vuonna 2016 UPM:n osakkeiden vaihto NASDAQ Helsingin pörssissä oli yhteensä 6 749 (7 469) miljoonaa euroa. Tämä on arviolta kaksi kolmasosaa kaikista UPM:n osakkeilla tehdyistä kaupoista. Osakkeen ylin noteeraus oli 23,41 euroa joulukuussa ja alin 13,71 euroa helmikuussa.

UPM:n osaketalletustodistuksilla (American Depositary Share, ADS) käydään kauppaa Yhdysvaltain over-the-counter-markkinoilla (OTC).

Varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 50 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallitus valtuutettiin päättämään osakeannista, yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta siinä suhteessa kuin osakkeenomistajat ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla. Hallitus voi päättää myös maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen. Hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa yhtiön hallussa olevia vanhoja osakkeita yhteensä enintään 25 000 000 kappaletta sisältäen myös ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla. Valtuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Edellä mainittujen lisäksi hallituksella ei ole muita voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirjalainan tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Kaupparekisteriin merkitty osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2016 oli 533 735 699. Antivaltuutuksen johdosta osakkeiden lukumäärä voi nousta enimmillään 558 735 699 osakkeeseen.

31.12.2016 yhtiön hallussa oli 230 737 omaa osaketta, mikä oli noin 0,04 % yhtiön osakkeista ja äänimäärästä.

Riita-asiat

Konserniyhtiöt

Metsähallitus (Suomen valtion liikelaitos, joka hallinnoi valtion omistamia maa-alueita) jätti vuonna 2011 vahingonkorvauskanteen UPM:ää ja kahta muuta suomalaista metsäyhtiötä vastaan. Kanne liittyy Suomen markkinaoikeuden 3.12.2009 antamaan päätökseen, jossa vastaajien todetaan syyllistyneen kilpailusääntöjen rikkomiseen suomalaisilla raakapuumarkkinoilla. Metsähallituksen lisäksi markkinaoikeuden päätöstä koskevia kanteita ovat jättäneet yksityishenkilöt ja yhtiöt sekä kunnat ja seurakunnat. Tietyt kantajat ovat luopuneet kanteistaan ja käräjäoikeus on hylännyt joitakin kanteita, minkä johdosta UPM:ltä ja kahdelta muulta metsäyhtiöltä yhteisvastuullisesti vaadittu vahingonkorvaus on nyt pääomaltaan yhteensä 185 miljoonaa euroa tai vaihtoehtoisesti UPM:ltä erikseen yhteensä 32 miljoonaa euroa. Pääomaan liittyvien vaatimusten lisäksi kantajat esittävät myös arvonalisveroon ja korkoihin liittyviä vaatimuksia. UPM pitää vaatimuksia täysin perusteettomina. UPM ei ole kirjannut varauksia näihin kanteisiin liittyen. Helsingin käräjäoikeus antoi 22.6.2016 tuomion, jossa se hylkäsi Metsähallituksen UPM:ää ja kahta muuta suomalaista metsäyhtiötä vastaan nostaman vahingonkorvauskanteen. Käräjäoikeus määräsi Metsähallituksen maksamaan UPM:lle korvauksen oikeudenkäyntikulusta. Metsähallituksen kanteen pääomamäärä oli yhteensä 159 miljoonaa euroa, josta 23 miljoonaa euroa perustui Metsähallituksen ja UPM:n välisiin sopimuksiin. Metsähallitus on valittanut käräjäoikeuden ratkaisusta hovioikeuteen.

Vuonna 2012 UPM käynnisti välimiesmenettelyn Metsäliitto-osuuskuntaa ja Metsä Board Oyj:tä vastaan. UPM:n mukaan Metsäliitto ja Metsä Board olivat rikkoneet Metsä Fibre Oy:tä koskevassa osakas-sopimuksessa määrättyä myötämyyntilauseketta myydessään Metsä Fibre Oy:n osakkeita Itochu Corporationille. UPM vaati Metsäliitolta ja Metsä Boardilta pääomaltaan 58,5 miljoonan euron suoritusta. Metsäliitto ja Metsä Board olivat myyneet 24,9 %:n omistuksen Metsä Fibrestä Itochu Corporationille 472 miljoonan euron hintaan. Itochun kanssa tehdyn kaupan yhteydessä Metsäliitto käytti osto-oikeuden ja osti UPM:n 11 %:n omistusoikeuden Metsä Fibrestä 150 miljoonan euron hintaan. Välimiesoikeus antoi lopullisen päätöksensä (välitystuomio) helmikuussa 2014 ja velvoitti Metsäliiton ja Metsä Boardin maksamaan UPM:lle 58,5 miljoonaa euroa viivästyskorkoineen ja oikeudenkäyntikuluneen. UPM kirjasi 67 miljoonaa euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavana tuottona vuoden 2014 ensimmäisen vuosineljänneksen tulokseen. Metsäliitto ja Metsä Board ovat nostaneet välitystuomion moitekanteet Helsingin käräjäoikeudessa toukokuussa 2014 vaatien, että välitystuomio kumottaisiin tai julistettaisiin mitättömäksi. Helsingin käräjäoikeus antoi kesäkuussa 2015 päätöksen, jossa se hylkäsi Metsäliiton ja Metsä Boardin moitekanteet. Metsäliitto ja Metsä Board valittivat päätöksestä Helsingin hovioikeuteen. Hovioikeus hylkäsi Metsäliiton ja Metsä Boardin valitukset lokakuussa 2016. Metsäliitto ja Metsä Board ovat hakeneet valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Muut osakeomistukset

UPM on osakkaana rakenteilla olevassa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3 EPR:ssä (OL3 EPR), Pohjolan Voima Oy:n osakeomistuksensa kautta. Pohjolan Voima Oy on Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) enemmistöosakas 58,5 %:n omistusosuudella. UPM:n epäsuora osuus OL3 EPR:stä on noin 31 %. OL3-laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti alkuperäisen suunnitelman mukaan alkaa huhtikuussa 2009. Hanke on kuitenkin viivästynyt. TVO ilmoitti syyskuussa 2014 saaneensa ydinvoimalaitosyksikköä kiinteähintaisella avaimet käteen -sopimuksella rakentavalta AREVA-Siemens-konsortiolta (laitostoimittaja) lisätietoja OL3 EPR -projektin aikataulusta. Tietojen mukaan laitosyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkaisi vuoden 2018 lopussa.

Laitostoimittaja aloitti joulukuussa 2008 OL3 EPR -laitosyksikön viivästymistä ja siihen liittyviä kustannuksia koskevan välimiesmenettelyn kansainvälisen kauppakamarin (ICC) välimiesoikeudessa. TVO:n mukaan, laitostoimittajan helmikuussa 2016 päivittämä rahamäärä-

nen vaatimus on kokonaisuudessaan noin 3,52 miljardia euroa. Summa perustuu laitostoimittajan päivittämään analyysiin tapahtumista syyskuuhun 2014, ja joidenkin vaateiden osalta joulukuun 2014 loppuun asti. Summa sisältää viivästyskorjoja (laskettu kesäkuun 2016 loppuun asti) ja TVO:n laitostoimitussopimuksen mukaisesti viivästämisiä maksueriä yhteensä noin 1,45 miljardia euroa sekä laitostoimittajan väittämää saamatta jäänyttä voittoa noin 135 miljoonaa euroa.

Välimesmenettelyssä olevaan TVO:n kanteeseen liittyvä rahamääräinen arvio viiveen aiheuttamista kustannuksista ja menetyksistä on TVO:n mukaan noin 2,6 miljardia euroa vuoden 2018 joulukuuhun asti, joka on laitostoimittajan toimittaman aikataulun mukaan OL3 EPR:n säännöllisen sähköntuotannon aloittamisen ajankohta. TVO toimitti nykyisen arvionsa sille aiheutuneista kustannuksista välimesmenettelyyn heinäkuussa 2015.

TVO mukaan, TVO on saanut lopullisen ja sitovan osapäätöksen Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisessa meneillään olevassa välimesmenettelyssä, joka koskee Olkiluoto 3 EPR -ydinvoimaprojektin viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Välimesoikeus käsittelee osapäätöksessään riidan alkuvaiheiden asioita, kuten aikataulua, lisensointia ja lisensoitavuutta sekä järjestelmäsuunnittelua. Tämä käsittää monia niistä tosiasioista, joihin TVO perustaa päävaateensa laitostoimittajaa vastaan, kuten myös tiettyjä keskeisiä asioita, joihin laitostoimittajan vaateet TVO:ta vastaan perustuvat. Osapäätöksessä on lopullisesti ratkaistu suurin osa käsitellyistä asioista TVO:n eduksi ja toisaalta hylätty suurin osa laitostoimittajan väitteistä näiltä osin. Osapäätös ei ota kantaa osapuolten esittämiin rahamääräisiin vaatimuksiin. Välimesmenettely on edelleen kesken ja lisää

osapäätöksiä on tulossa ennen lopullista päätöstä, jolla välimesoikeus määrittää osapuolten korvausvelvollisuudet.

TVO:n mukaan, TVO pitää vaatimuksiaan hyvin perusteltuina ja on todennut laitostoimittajan vaateet perusteettomiksi. Osapäätöksen sisältö vahvistaa tätä näkemystä.

Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt (AREVA GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG) ovat laitostoimittajasopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista. TVO ei ole kirjannut saamia eikä varauksia välimesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella.

TVO:n mukaan Areva julkaisi vuonna 2016 suunnitelman liiketoimintansa uudelleenjärjestelystä. Suunnitelma sisältää Areva NP:n liiketoiminnan siirtämisen, OL3 EPR -projektia lukuun ottamatta, uuteen yhtiöön, joka on tarkoitus myydä EDF:n johtamalle konsortiolle. Arevan ilmoituksen mukaan järjestelyn odotetaan tulevan valmiiksi vuoden 2017 jälkipuoliskolla. Uudelleenjärjestelyä koskevan suunnitelman toimeenpano edellyttää päätöksiä ja hyväksyntöjä. TVO edellyttää, että järjestelyssä varmistetaan OL3 EPR -projektin loppuunsaattaminen laitostoimittajan ilmoittaman aikataulun mukaisesti ja että kaikki laitostoimitussopimuksen mukaiset velvoitteet täytetään. TVO on pyrkinyt saamaan yksityiskohtaista tietoa Arevalta yhtiön julkaisemasta liiketoimintansa uudelleenjärjestelystä ja sen vaikutuksista OL3 EPR -projektiin. Tavoitteena on saada varmistus siitä, että kaikki tarvittavat taloudelliset ja muut resurssit, erityisesti EPR -teknologiaosaamiseen liittyen, on suunnattu OL3 EPR -projektin loppuunsaattamiseen ja pitkäaikaiseen käyttöön ja että laitostoimittaja Areva-Siemens täyttää kaikki laitostoimitussopimuksen mukaiset velvoitteensa.

Helsinki, tammikuun 31. päivänä 2017

UPM-Kymmene Oyj
Hallitus

Tilinpäätöstiedot

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Q4/2016	Q4/2015	Q1-Q4/2016	Q1-Q4/2015
Liikevaihto	2 476	2 574	9 812	10 138
Liiketoiminnan muut tuotot	48	-29	140	13
Liiketoiminnan kulut	-2 202	-2 209	-8 365	-8 840
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	53	16	88	352
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1	-	5	3
Poistot ja arvonalentumiset	-144	-132	-545	-524
Liikevoitto	232	220	1 135	1 142
Voitot myytävissä olevista sijoituksista, netto	-	-	1	-
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset	16	11	-7	1
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	-16	-17	-49	-68
Voitto ennen veroja	231	214	1 080	1 075
Tuloverot	-44	-21	-200	-159
Kauden voitto	187	193	880	916
Jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	187	193	879	916
Määräysvallattomille omistajille	-	-	1	-
	187	193	880	916
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos				
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,35	0,36	1,65	1,72
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,35	0,36	1,65	1,72

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Q4/2016	Q4/2015	Q1-Q4/2016	Q1-Q4/2015
Kauden voitto	187	193	880	916
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä:				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:				
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	95	90	-97	113
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:				
Muuntoerot	114	72	-14	221
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	-10	-43	-1	-28
Rahavirran suojaukset	27	-4	73	24
Myytävissä olevat sijoitukset	-47	-307	-144	-405
	84	-282	-87	-188
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä	178	-192	-184	-75
Kauden laaja tulos yhteensä	366	1	696	841
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	366	1	695	841
Määräysvallattomille omistajille	-	-	1	-
	366	1	696	841

Konsernin tase

milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Liikearvo	245	241
Muut aineettomat hyödykkeet	301	329
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 657	4 895
Biologiset hyödykkeet	1 734	1 738
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	29	28
Myytavissä olevat sijoitukset	1 932	2 085
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	255	332
Laskennalliset verosaamiset	446	466
Muut pitkäaikaiset varat	117	145
	9 715	10 259
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	1 346	1 376
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 835	1 876
Tuloverosaamiset	14	56
Rahavarat	992	626
	4 187	3 934
Myytävänä oleviksi luokitellut varat	8	-
Varat yhteensä	13 911	14 193
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	890	890
Omat osakkeet	-2	-2
Muuntoerot	433	449
Arvonmuutos- ja muut rahastot	1 416	1 486
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 273	1 273
Kertyneet voittovarot	4 225	3 846
	8 234	7 942
Määräysvallattomien omistajien osuus	3	2
Oma pääoma yhteensä	8 237	7 944
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	457	456
Eläkeveloitteet	817	747
Varaukset	145	154
Korolliset velat	1 835	2 797
Muut velat	110	174
	3 364	4 328
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	584	269
Ostovelat ja muut velat	1 709	1 619
Tuloverovelat	16	33
	2 309	1 921
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin varoihin liittyvät velat	-	-
Velat yhteensä	5 673	6 249
Oma pääoma ja velat yhteensä	13 911	14 193

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA									
milj. euroa	Osake- pääoma	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	890	-2	256	1 867	1 273	3 194	7 478	2	7 480
Kauden voitto	-	-	-	-	-	916	916	-	916
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-	113	113	-	113
Muuntoerot	-	-	221	-	-	-	221	-	221
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn netto- sijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä	-	-	-28	-	-	-	-28	-	-28
Rahavirran suojaukset, veroilla vähennettynä	-	-	-	24	-	-	24	-	24
Myytävissä olevat sijoitukset, veroilla vähennettynä	-	-	-	-405	-	-	-405	-	-405
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	193	-381	-	1 029	841	-	841
Osakeperusteisten maksujen kustannus, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-	-4	-4	-	-4
Osingonjako	-	-	-	-	-	-373	-373	-	-373
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä	-	-	-	-	-	-377	-377	-	-377
Oma pääoma 31.12.2015	890	-2	449	1 486	1 273	3 846	7 942	2	7 944
Oma pääoma 1.1.2016	890	-2	449	1 486	1 273	3 846	7 942	2	7 944
Kauden voitto	-	-	-	-	-	879	879	1	880
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-	-97	-97	-	-97
Muuntoerot	-	-	-14	-	-	-	-14	-	-14
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn netto- sijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä	-	-	-1	-	-	-	-1	-	-1
Rahavirran suojaukset, veroilla vähennettynä	-	-	-	73	-	-	73	-	73
Myytävissä olevat sijoitukset, veroilla vähennettynä	-	-	-	-144	-	-	-144	-	-144
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	-16	-72	-	782	695	1	696
Osakeperusteisten maksujen kustannus, veroilla vähennettynä	-	-	-	1	-	-3	-2	-	-2
Osingonjako	-	-	-	-	-	-400	-400	-	-400
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä	-	-	-	1	-	-403	-402	-	-402
Oma pääoma 31.12.2016	890	-2	433	1 416	1 273	4 225	8 234	3	8 237

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Q1-Q4/2016	Q1-Q4/2015
Liiketoiminnan rahavirrat		
Kauden voitto/tappio	880	916
Oikaisut ¹⁾	778	449
Saadut korot	6	6
Maksetut korot	-40	-22
Saadut osingot	4	1
Muut rahoituserät, netto	8	-17
Maksetut verot	-145	-140
Käyttöpääoman muutos ²⁾	195	-8
Liiketoiminnan nettorahavirrat	1 686	1 185
Investointien rahavirrat		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-351	-432
Osakkuus- ja yhteisyritysosakkeiden hankinta	-	-1
Myytavissä olevien sijoitusten hankinta	-	-33
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	93	26
Tytäryritysten luovutukset	-	8
Myytavissä olevien sijoitusten luovutukset	6	35
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksen nettorahavirrat	-8	-43
Muiden pitkäaikaisten varojen muutos	-2	5
Investointien nettorahavirrat	-262	-435
Rahoituksen rahavirrat		
Pitkäaikaisten velkojen nostot	1	22
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset	-540	-519
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-77	22
Rahoitusjohdannaisten nettorahavirrat	-22	43
Maksetut osingot	-400	-373
Muut rahoituksen rahavirrat	-19	-20
Rahoituksen nettorahavirrat	-1 057	-825
Rahavarojen muutos	367	-75
Rahavarat kauden alussa	626	700
Rahavarojen muuntoerot	-1	1
Rahavarojen muutos	367	-75
Rahavarat kauden lopussa	992	626

¹⁾ Oikaisut

milj. euroa	Q1-Q4/2016	Q1-Q4/2015
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	-88	-352
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-5	-3
Poistot ja arvonalentumiset	545	524
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot, netto	-55	-18
Rahoituskulut, netto	56	67
Verot	200	159
Rakennejärjestelyvarausten muutos	2	-62
Muut oikaisut	123	134
Yhteensä	778	449

²⁾ Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	Q1-Q4/2016	Q1-Q4/2015
Vaihto-omaisuus	41	15
Lyhytaikaiset saamiset	22	-30
Lyhytaikaiset korottomat velat	132	7
Yhteensä	195	-8

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin

IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyjen tunnuslukujen lisäksi yhtiö esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista kehitystä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä.

	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Liikevaihto, milj. euroa	2 476	2 445	2 445	2 446	2 574	2 530	2 548	2 486	9 812	10 138
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	349	423	385	403	363	345	317	325	1 560	1 350
% liikevaihdosta	14,1	17,3	15,8	16,5	14,1	13,6	12,4	13,1	15,9	13,3
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	283	314	264	281	247	240	219	210	1 143	916
% liikevaihdosta	11,4	12,8	10,8	11,5	9,6	9,5	8,6	8,4	11,6	9,0
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja, milj. euroa	282	288	252	267	241	225	195	188	1 089	849
Sijoitetun pääoman tuotto, keskiarvo, milj. euroa	10 560	10 433	10 701	11 005	11 079	11 080	11 059	11 025	10 833	10 977
Vertailukelpoinen ROCE, %	11,4	11,5	10,0	10,1	9,2	8,6	7,8	7,3	10,6	8,3
Vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	220	234	200	225	215	189	170	160	879	734
Oma pääoma, keskiarvo, milj. euroa	8 054	7 767	7 819	7 959	7 944	7 788	7 718	7 642	8 091	7 712
Vertailukelpoinen ROE, %	10,9	12,1	10,2	11,3	10,8	9,7	8,8	8,4	10,9	9,5
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1 000)	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505
Vertailukelpoinen EPS, euroa	0,41	0,44	0,37	0,42	0,41	0,35	0,32	0,30	1,65	1,38
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-51	50	-2	-4	-27	273	-13	-7	-7	226
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät rahoituserissä, milj. euroa	-	-2	-	-	-	-	-	-	-2	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät veroissa, milj. euroa	18	-14	-	6	5	-54	3	2	11	-44
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	405	506	434	341	390	363	324	108	1 686	1 185
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	0,76	0,95	0,81	0,64	0,73	0,68	0,61	0,20	3,16	2,22
Korolliset nettovelat kauden lopussa, milj. euroa	1 131	1 479	1 876	1 873	2 100	2 465	2 635	2 419	1 131	2 100
Velkaantumisaste kauden lopussa, %	14	19	24	23	26	31	35	31	14	26
Investoinnit, milj. euroa	94	98	85	47	188	132	126	74	325	520
Investoinnit ilman yritysostoja ja osakehankintoja, milj. euroa	94	98	85	47	157	132	123	74	325	486
Oma pääoma per osake kauden lopussa, euroa	15,43	14,75	14,36	14,94	14,89	14,89	14,30	14,61	15,43	14,89
Henkilöstö kauden lopussa	19 310	19 559	20 711	19 870	19 578	19 874	20 900	20 210	19 310	19 578

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tämän osavuosisikatsauksen lopussa.

Tunnuslukujen täsmätykset IFRS-tilinpäätöslukuihin

milj. euroa	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät										
Arvon alentumiset	-24	-	1	-12	-	-1	1	-	-35	-
Rakennearjestelyt	-31	-	-	-18	-2	4	-6	-1	-48	-5
Realisoitumattomat rahavirran suojausten ja hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutokset	2	3	-3	25	-22	2	8	-6	27	-18
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	2	47	-	-	-	3	3	-	49	6
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutokset, jotka johtuvat arvioiden muutoksista	-	-	-	-	-	265	-	-	-	265
Muut varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat erät	-	-	-	-	-3	-	-19	-	-	-22
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-51	50	-2	-4	-27	273	-13	-7	-7	226
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät rahoituserissä	-	-2	-	-	-	-	-	-	-2	-
Verokantojen muutokset	4	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien verovaikutus	14	-14	-	6	5	-54	3	2	7	-44
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät veroissa	18	-14	-	6	5	-54	3	2	11	-44
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-33	34	-2	2	-22	219	-10	-5	1	182
Vertailukelpoinen EBITDA										
Liikevoitto	232	364	262	277	220	513	206	203	1 135	1 142
Poistot ja arvonalentumiset ¹⁾	120	118	134	138	132	131	130	131	510	524
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut ¹⁾	-53	-7	-11	-16	-16	-24	-31	-16	-88	-87
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-1	-2	-2	-	-	-2	-1	-	-5	-3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	51	-50	2	4	27	-273	13	7	7	-226
Vertailukelpoinen EBITDA	349	423	385	403	363	345	317	325	1 560	1 350
% liikevaihdesta	14,1	17,3	15,8	16,5	14,1	13,6	12,4	13,1	15,9	13,3
¹⁾ ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia erä										
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT)										
Liikevoitto	232	364	262	277	220	513	206	203	1 135	1 142
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	51	-50	2	4	27	-273	13	7	7	-226
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT)	283	314	264	281	247	240	219	210	1 143	916
% liikevaihdesta	11,4	12,8	10,8	11,5	9,6	9,5	8,6	8,4	11,6	9,0
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja										
Voitto ennen veroja	231	336	250	263	214	498	182	181	1 080	1 075
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	51	-50	2	4	27	-273	13	7	7	-226
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät rahoituserissä	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja	282	288	252	267	241	225	195	188	1 089	849
Vähennettynä: Korke- ja muut rahoituskulut	17	13	15	10	13	12	20	12	55	57
	300	301	266	277	254	237	215	200	1 144	906
Sijoitettu pääoma, keskiarvo	10 560	10 433	11 701	11 005	11 079	11 080	11 059	11 025	10 833	10 977
Vertailukelpoinen ROCE, %	11,4	11,5	10,0	10,1	9,2	8,6	7,8	7,3	10,6	8,3
Vertailukelpoinen kauden voitto										
Kauden voitto	187	268	198	227	193	408	160	155	880	916
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	33	-34	2	-2	22	-219	10	5	-1	-182
Vertailukelpoinen kauden voitto	220	234	200	225	215	189	170	160	879	734
Määräysvallattomille omistajille kuuluva tilikauden voitto	-	-	-1	-	-	-	-	-	-1	-
	220	234	199	225	215	189	170	160	878	734
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1 000)	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505	533 505
Vertailukelpoinen EPS, euroa	0,41	0,44	0,37	0,42	0,41	0,35	0,32	0,30	1,65	1,38
Oma pääoma, keskiarvo	8 054	7 767	7 819	7 959	7 944	7 788	7 718	7 642	8 091	7 712
Vertailukelpoinen ROE, %	10,9	12,1	10,2	11,3	10,8	9,7	8,8	8,4	10,9	9,5
Korolliset nettovelat										
Pitkäaikaiset korolliset velat	1 835	1 957	2 148	2 452	2 797	2 742	2 844	2 952	1 835	2 797
Lyhytaikaiset korolliset velat	585	636	592	574	269	461	537	350	585	269
Korolliset velat	2 419	2 593	2 740	3 025	3 066	3 203	3 381	3 302	2 419	3 066
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvarat	259	292	350	321	318	325	313	362	259	318
Rahavarat	992	771	459	803	626	394	409	469	992	626
Muut lyhytaikaiset korolliset rahoitusvarat	38	50	55	29	22	19	24	52	38	22
Korolliset rahoitusvarat	1 289	1 114	864	1 153	966	738	746	883	1 289	966
Korolliset nettovelat	1 131	1 479	1 876	1 873	2 100	2 465	2 635	2 419	1 131	2 100

Segmenttiedot vuosineljänneksittäin

milj. euroa	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15	Q3/15	Q2/15	Q1/15	Q1-Q4/16	Q1-Q4/15
Liikevaihto										
UPM Biorefining	533	541	563	568	584	554	601	533	2 206	2 272
UPM Energy	90	89	81	97	110	112	94	99	357	415
UPM Raflatac	372	355	360	351	363	353	351	342	1 437	1 409
UPM Specialty Papers	329	305	327	312	284	286	300	298	1 273	1 168
UPM Paper ENA	1 228	1 234	1 155	1 202	1 311	1 279	1 210	1 256	4 818	5 056
UPM Plywood	109	106	119	110	102	105	113	119	444	439
Muu toiminta	72	65	76	73	76	97	119	114	285	406
Sisäinen liikevaihto	-260	-246	-229	-233	-248	-239	-219	-267	-969	-973
Eliminoinnit ja täsmäytykset	2	-2	-6	-34	-8	-17	-21	-8	-40	-54
Liikevaihto, yhteensä	2 476	2 445	2 445	2 446	2 574	2 530	2 548	2 486	9 812	10 138
Vertailukelpoinen EBITDA										
UPM Biorefining	101	132	140	175	166	161	153	134	548	614
UPM Energy	34	32	25	36	62	47	43	40	126	192
UPM Raflatac	39	43	43	41	36	39	33	29	166	137
UPM Specialty Papers	54	58	53	48	31	35	32	43	214	141
UPM Paper ENA	111	148	93	96	64	55	38	56	448	213
UPM Plywood	19	17	25	20	18	17	18	25	80	78
Muu toiminta	-9	-7	-9	-10	-8	-4	-1	-3	-35	-16
Eliminoinnit ja täsmäytykset	1	-2	16	-4	-6	-5	1	1	11	-9
Vertailukelpoinen EBITDA, yhteensä	349	423	385	403	363	345	317	325	1 560	1 350
Liikevoitto										
UPM Biorefining	72	94	105	135	129	122	118	97	406	466
UPM Energy	31	30	22	33	51	45	21	38	116	155
UPM Raflatac	31	36	35	33	28	30	20	21	134	99
UPM Specialty Papers	33	36	30	23	10	12	11	22	123	55
UPM Paper ENA	26	160	47	-11	23	13	-9	5	223	32
UPM Plywood	13	12	19	14	10	11	13	19	58	53
Muu toiminta ¹⁾	28	-4	-9	0	-3	280	23	6	15	306
Eliminoinnit ja täsmäytykset	-2	1	12	50	-28	-	9	-5	60	-24
Liikevoitto, yhteensä	232	364	262	277	220	513	206	203	1 135	1 142
% liikevaihdosta	9,4	14,9	10,7	11,3	8,5	20,3	8,1	8,2	11,6	11,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa										
UPM Biorefining	-	-	-	-	-1	-	-	-	-	-1
UPM Energy	-	-	-	-	-7	-	-19	-	-	-26
UPM Raflatac	-	-	-	-	-	1	-4	-	-	-3
UPM Specialty Papers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UPM Paper ENA	-49	47	2	-57	5	4	-1	-	-57	8
UPM Plywood	-	-	-	-	-2	-	-	-	-	-2
Muu toiminta ¹⁾	1	-	-	-	-	266	3	-1	1	268
Eliminoinnit ja täsmäytykset ²⁾	-3	3	-4	53	-22	2	8	-6	48	-18
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, yhteensä	-51	50	-2	-4	-27	273	-13	-7	-7	226
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT)										
UPM Biorefining	72	94	105	135	130	122	118	97	406	467
UPM Energy	31	30	22	33	58	45	40	38	116	181
UPM Raflatac	31	35	35	33	28	29	24	21	133	102
UPM Specialty Papers	33	36	30	23	10	12	11	22	123	55
UPM Paper ENA	75	113	45	46	18	9	-8	5	280	24
UPM Plywood	13	12	19	14	12	11	13	19	58	55
Muu toiminta	27	-4	-9	1	-3	14	20	7	14	38
Eliminoinnit ja täsmäytykset	1	-2	16	-3	-6	-2	1	1	12	-6
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), yhteensä	283	314	264	281	247	240	219	210	1 143	916
% liikevaihdosta	11,4	12,8	10,8	11,5	9,6	9,5	8,6	8,4	11,6	9,0

¹⁾ Vuoden 2015 kolmannen neljänneksen Muu toiminta sisältää biologisten hyödykkeiden käyvän arvon noston Suomessa 265 miljoonalla eurolla, pitkän aikavälin puun kantohin- taennusteen ja diskonttauskoron muutosten johdosta.

²⁾ Vuoden 2016 neljännen neljänneksen eliminoinnit ja täsmäytykset sisältävät 2 miljoonan euron tuotot realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksista sekä -5 miljoonan euron eliminointioikaisun liittyen Madison Paper Industries -yhteisyritykseen. Vuoden 2016 kolmannen neljänneksen eliminoinnit ja täsmäytykset sisältävät 3 miljoonan euron tuotot realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksista. Vuoden 2016 toisen neljänneksen eliminoinnit ja täsmäytykset sisältävät 3 miljoonan euron kulut realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksista sekä -1 miljoonan euron eliminointioikaisun liittyen Madison Paper Industries -yhteisyritykseen. Vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen eliminoinnit ja täsmäytykset sisältävät 28 miljoonan euron eliminointioikaisun liittyen Paper ENAssa tytäryrityksenä raportoitun Madison Paper Industries -yhteisyritykseen sekä 25 miljoonan euron tuoton realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutoksista. Vuonna 2015, eliminoinnit ja täsmäytykset sisältävät realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutokset.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset

milj. euroa	Q1-Q4/2016	Q1-Q4/2015
Kirjanpitoarvo kauden alussa	4 895	4 707
Investoinnit	319	471
Vähennykset	-36	-14
Poistot	-478	-487
Arvonalentumiset	-32	-
Muuntoerot ja muut muutokset	-10	218
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	4 657	4 895

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat

milj. euroa	31.12.2016				31.12.2015			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat								
Kaupankäyntijohdannaiset	2	63	-	65	6	63	-	69
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	32	241	-	273	88	283	-	371
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	1 932	1 932	-	-	2 085	2 085
Yhteensä	34	304	1 932	2 270	94	346	2 085	2 525
Velat								
Kaupankäyntijohdannaiset	19	93	-	112	59	62	-	121
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	42	94	-	136	109	89	-	198
Yhteensä	61	187	-	248	168	151	-	319

Tasojen välillä ei ole ollut siirtoja.

Tason 2 rahoitusjohdannaisten käyvät arvot on arvioitu seuraavasti: korkotermiinien ja -futuuriin käyvät arvot perustuvat raportointikauden päättymispäivän markkinahintoihin; valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat raportointikauden päättymispäivän termiinihintoihin; valuuttaoptiot arvostetaan raportointikauden päättymispäivän markkinahintaan; koron- ja valuutanvaihtosopimukset arvostetaan tulevien

rahavirtojen nykyarvoon. Johdannaisten, joille ei ole saatavissa markkinahintaa (kuten kytketyt johdannaiset), käyvän arvon arvioimisessa käytetään soveltuvia arvostusmenetelmiä ja taustaoletuksia, jotka perustuvat raportointikauden päättymispäivän markkinanoteerauksiin.

Käyvät arvot, joiden määrittämiseen on käytetty merkittäviä muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja (taso3)

milj. euroa	MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIIJOITUKSET	
	Q1-Q4/2016	Q1-Q4/2015
Alkusaldo	2 085	2 510
Lisäykset	-	33
Arvon alentumiset	1	-
Vähennykset	-6	-35
Siirrot tasolle 3	-	1
Voitot ja tappiot		
Laajassa tuloslaskelmassa (myytävissä olevat sijoitukset)	-148	-424
Loppusaldo	1 932	2 085

UPM Energy -liiketoiminta-alueen myytävissä olevien sijoitusten (Pohjan Voima Oy:n A-, B-, B2-, C-, C2-, M- ja V-osakkeet, Kemijoki Oy:n osakkeet ja Länsi-Suomen Voima Oy:n osakkeet) käyvän arvon määrittely perustuu diskontatun rahavirran malliin. Konsernin arvio sähkön hinnasta perustuu fundamenttipohjaiseen simulointiin Suomen aluehinnasta. Sähkön hinnan 5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 333 miljoonaa euroa ylös- tai alaspäin. Mallissa käytetty 5,85 %:n diskontto-korkokanta on määritetty käyttäen painotettua keskimääräistä pääomakustannusta. Diskonttaustekijässä 0,5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 310 miljoonaa euroa

alas- tai ylöspäin. Muut omaisuuden arvostukseen liittyvät epävarmuus- ja riskitekijät koskevat Olkiluoto 3 -ydinvoimalan kiinteähintaisen, avaimet käteen -projektin käynnistysaikataulua ja siihen liittyvää, meneillään olevaa välimiesmenettelyä voimalan toimittajan AREVA-Siemensin (Toimittaja) ja voimalan omistajan Teollisuuden Voima Oy:n (TVO) välillä. UPM:n epäsuora osuus Olkiluoto 3 EPR:n kapasiteetista on noin 31 % PVO B2-osakkeiden kautta. Välimiesmenettelyn mahdollista tulosta ei ole otettu huomioon arvon määrittämisessä. Muutoksilla toimintaa koskevassa sääntelyssä ja verotuksessa voi myös olla vaikutusta energiaomistusten arvoon.

Kirjanpitoarvoon arvostettujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikaiset korolliset velat ilman johdannaisopimuksia	1 804	2 755

Kaikkien muiden rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ovat lähellä kirjanpitoarvoja.

Vastuusitoumukset

milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Omasta velasta		
Kiinnitykset	151	220
Muiden puolesta		
Muut takaukset	2	4
Muut omat vastuut		
Leasingvastuut seuraavien 12 kuukauden aikana	74	65
Leasingvastuut sitä seuraavien 12 kuukauden aikana	374	355
Muut vastuut	154	180

Investointisitoumukset

milj. euroa	Käyttöönotto	Kokonaiskustannukset	Menessä 31.12.2015	Q1-Q4/2016	Jälkeen 31.12.2016
Kapasiteetin lisäys / Kymi	Q4 2017	98	-	18	80
Kapasiteetin lisäys / Wrocław	Q1 2018	35	-	2	33

Johdannaissopimusten nimellisarvot

milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Korkoterminisopimukset	1 480	1 906
Koronvaihtosopimukset	2 019	2 131
Valuuttaterminisopimukset	2 645	2 949
Valuuttaoptiosopimukset, ostetut	12	25
Valuuttaoptiosopimukset, asetetut	24	48
Valuutanvaihtosopimukset	557	669
Hyödykejohdannaissopimukset	429	400

Myytävänä oleviksi luokitellut varat

Myytävänä oleviksi luokitellut varat sisältävät Madison Paper Industries -tehtaan vesivoimalaitokset Yhdysvalloissa. Lisää tietoja myytävänä oleviksi luokitelluista varoista on esitetty kohdassa ”Merkittävät tapahtumat raportointikaudella”.

Laatimisperiaatteet

Tilinpäätöstiedote (tilintarkastamaton) on laadittu standardin IAS 34 Osavuositarkastukset ja konsernin vuoden 2015 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan.

Tiedotteessa esitetyt vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin eivätkä ne välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden käyttämien samankaltaisesti nimettyjen erien kanssa.

Tiedotteessa esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä summaluusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja lukuja.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vertailukelpoinen EBITDA:

Liikevoitto – poistot – arvonalentumiset
 – biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakuut
 – osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista
 – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT):

Liikevoitto – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
 liikevoitossa

Vertailukelpoinen kauden voitto:

Kauden voitto – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Velkaantumisaste, %:

$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$

Korolliset nettovelat:

Korolliset velat – korolliset rahoitusvarat

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

$\frac{\text{Voitto ennen veroja – tuloverot}}{\text{Oma pääoma (keskiarvo)}} \times 100$

Vertailukelpoinen ROE, %:

$\frac{\text{Voitto ennen veroja – tuloverot} - \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Oma pääoma (keskiarvo)}} \times 100$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %:

$\frac{\text{Voitto ennen veroja} - \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset velat (keskiarvo)}} \times 100$

Vertailukelpoinen ROCE, %:

$\frac{\text{Voitto ennen veroja} - \text{korko- ja muut rahoituskulut} - \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Oma pääoma + korolliset velat (keskiarvo)}} \times 100$

Segmenttien vertailukelpoinen ROCE (toimintapääoma), %:

Liikevoitto
 – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
 $\frac{\text{Pitkäaikaiset varat + vaihto-omaisuus} + \text{myyntisaamiset} - \text{ostovelat}}{\text{(keskiarvo)}} \times 100$

Tulos per osake (EPS):

Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden voitto
 $\frac{\text{Kauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä}}{\text{ilman omia osakkeita}}$

Vertailukelpoinen EPS:

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto
 – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
 $\frac{\text{Kauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä}}{\text{ilman omia osakkeita}}$

Oma pääoma per osake:

$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä}}$

Liiketoiminnan rahavirta per osake:

$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Kauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä}} \text{ ilman omia osakkeita}$

Ne tämän katsauksen kannanotot, jotka eivät koske jo toteutuneita tosiasioita, ovat tulevaisuutta koskevia arvioita. Tällaisia arvioita ovat esimerkiksi odotukset, jotka koskevat markkinoiden kasvua ja kehitystä, kasvua ja kannattavuutta koskevat odotukset sekä lausumat, joissa esiintyy sana "uskoa", "odottaa", "ennakoida", "aavistaa" tai muu vastaava ilmaisu. Koska nämä arviot perustuvat tämänhetkisiin suunnitelmiin ja arvioihin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että todelliset tulokset poikkeavat olennaisesti niitä koskevista kannanotoista. Tällaisia tekijöitä ovat mm. (1) toimintaedellytykset, kuten esim. tuotannon jatkuva onnistuminen ja siitä saatava tehokkuushyöty, tuotantopanosten saatavuus ja kustannukset, tuotekehityksen jatkuva onnistuminen, uusien tuotteiden kysyntä, nykyisten ja tulevien yhteistyöjärjestelyiden onnistuminen, liiketoimintastrategian tai kehityssuunnitelmien tai -kohteiden muuttuminen, konsernin patenttien ja muiden immateriaalioikeuksien tuottaman suojan muuttuminen, edellytysten muuttuminen koskien pääoman saantia hyväksyttävillä ehdoilla; (2) alan olosuhteet, kuten esim. tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailutilanne, konsernin tuotteiden maailmanlaajuiset vallitsevat ja tulevat markkinahinnat ja niitä koskevat hinnoittelupaineet, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne, kilpailijoiden mahdolliset uudet kilpailevat tuotteet ja teknologia; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten esim. konsernin maantieteellisten päämarkkina-alueiden taloudellinen kasvuaste tai valuuttakurssien ja korkotason muutokset. Keskeiset tulokseen vaikuttavat tekijät ja konsernin kustannusrakenne esitellään vuoden 2015 vuosikertomuksen sivulla 18. Riskit ja mahdollisuudet esitellään vuosikertomuksen sivuilla 17–18 sekä riskit ja riskienhallinta sivuilla 84–86.

www.upm.fi

UPM-Kymmene Oyj
Alvar Aallon katu 1
PL 380
00101 Helsinki
puh. +358 2041 5111
fax +358 2041 5110
info@upm.com
ir@upm.com